

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
עודד פורר
אביגדור ליברמן
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

5363/25/פ

הצעת חוק הרשות הלאומית לרפואה משפטית, התשפ"ה-2025

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹;

"המועצה" – מועצת הרשות שמונתה לפי סעיף 5;

"המנהל" – מנהל הרשות;

"המרכז הלאומי לרפואה משפטית" – המרכז הלאומי לרפואה משפטית שליד

משרד הבריאות;

"המשרד" – משרד הבריאות;

"השר" – שר הבריאות.

פרק ב': הקמת הרשות ותפקידיה

הקמת הרשות

2.

מוקמת בזה במשרד הבריאות הרשות הלאומית לרפואה משפטית אשר תפעל בהתאם להוראות חוק זה; הרשות תפעל במסגרת מדיניות הממשלה ובכפוף להחלטות השר לפי חוק זה.

תפקידי הרשות

3.

תפקידי הרשות הם:

(1) לגבש תוכנית רב-שנתית לרפואה המשפטית במדינת ישראל ותוכניות

שנתיות על פיה, ולפעול ליישומן כאמור בסעיף 4;

---

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- (2) לתכנן ולקדם את איכות הרפואה המשפטית בישראל;
- (3) להקים ולנהל מרכז רפואה משפטית לשעת חירום, שיהיה אחראי על אירוע רב נפגעים ואירועים חריגים;
- (4) לתכנן ולקדם טכנולוגיות ותשתיות במרכז הלאומי לרפואה משפטית;
- (5) לקדם את תחומי הגיהות, הבטיחות והגנת הסביבה בפעילות של המרכז הלאומי לרפואה משפטית;
- (6) לקדם ולקיים קשרים עם הציבור, משרדי הממשלה, משטרת ישראל, צבא הגנה לישראל;
- (7) לייעץ לשר ולממשלה בתחומי הרפואה המשפטית ובכלל זה להמליץ לשר על קידום תיקוני חקיקה בתחומי פעילות הרשות;
- (8) לקיים מעקב ובקרה לגבי פעילות משרדי הממשלה לרפואה משפטית;
- (9) לקדם ולקיים קשרים עם גופים בין-לאומיים הפועלים בתחומי הרפואה משפטית;
- (10) לפתח ולתקצב את המרכז הלאומי לרפואה משפטית במשרד הבריאות ולפקח על עבודתו;
- (11) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה לפי חוק זה.

4. תוכנית רב-שנתית ותוכניות שנתיות
- (א) הרשות תגבש תוכנית רב-שנתית לרפואה משפטית, לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ותוכניות שנתיות ליישומה; הרשות תגיש את התוכנית הרב-שנתית ואת התוכניות השנתיות לשר לאישורו, לאחר אישורן במועצה.
- (ב) הרשות תגיש לשר, עד אחד במרס בכל שנה, דין וחשבון כולל על ביצוע התוכנית השנתית בשנת התקציב שקדמה לה, לאחר שאושר בידי המועצה.
- (ג) השר יעביר לממשלה ולוועדת הבריאות של הכנסת, עד 15 במרס בכל שנה, את הדין וחשבון על ביצוע התוכנית השנתית בידי הרשות במהלך שנת התקציב שקדמה למועד הדיווח; הדין וחשבון יובא לידיעת הציבור בדרך שיוורה השר.
- (ד) הרשות תפרסם את התוכנית הרב-שנתית לרפואה משפטית ואת התוכניות השנתיות ליישומה בתוך שבוע מיום אישורן בידי השר.

פרק ג': המועצה

5. מינוי המועצה והרכבה
- (א) השר ימנה מועצה בת 9 חברים, והם:
- (1) נציג השר, מקרב עובדי משרדו;
- (2) נציג שר המשפטים, מקרב עובדי משרדו;

(3) שבעה נציגי ציבור בעלי ידע וניסיון בתחום מתחומי פעולתה של הרשות, מהם ארבעה לפחות בעלי ידע וניסיון בתחום הרפואה ושניים לפחות אנשי סגל אקדמי בכיר במוסד להשכלה גבוהה שעוסקים בתחומי פעולה של הרשות.

(ב) הרכב חברי המועצה שהם נציגי הציבור ישקף, במידת האפשר, את מגוון תחומי פעולתה של הרשות; חברי המועצה כאמור לא יהיו עובדי המדינה.

(ג) חברי המועצה יהיו תושבי ישראל.

(ד) לא ימונה לחבר המועצה מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, או שהוגש נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

(ה) הודעה על מינוי המועצה והרכבה תפורסם ברשומות.

6. יושב ראש המועצה (א) השר ימנה את יושב ראש המועצה, מבין חברי המועצה, ורשאי השר למנות מבין חברי המועצה ממלא מקום קבוע ליושב ראש המועצה.

(ב) הודעה על מינוי יושב ראש המועצה וממלא מקומו תפורסם ברשומות.

7. תקופת כהונה תקופת כהונתו של חבר המועצה שמונה לפי סעיף 5(א) תהיה שלוש שנים, ורשאי השר להאריך את תקופת כהונתו לתקופת כהונה נוספת, ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.

8. תפקידי המועצה תפקידי המועצה הם:

(1) להתוות את המדיניות וקווי הפעולה של הרשות;

(2) להנחות את המנהל ואת הרשות במילוי התפקידים לפי חוק זה;

(3) לפקח על ביצוע מדיניות הרשות ועל ביצוע התוכניות השנתיות והרב-שנתיות;

(4) לאשר את אופן חלוקת התקציב השנתי של הרשות, וכן לאשר את התוכנית הרב-שנתית, התוכניות השנתיות והדין וחשבון הכולל האמורים בסעיף 4, והכל בטרם יוגשו לאישור השר;

(5) לפקח על פעילותה השוטפת של הרשות, ובכלל זה לדרוש מהמנהל דיווחים על פעילותה כאמור.

9. ישיבות המועצה (א) ישיבות המועצה יתקיימו אחת לחודש, לפחות, אלא אם כן החליטה המועצה, בנסיבות מיוחדות, אחרת.

(ב) המועצה תקיים ישיבה מיוחדת אם דרשו זאת שלישי מחבריה לפחות; נדרשה ישיבה כאמור, תתקיים הישיבה בתוך שבעה ימים מיום הדרישה, אלא אם כן נדרש לקיימה, בנסיבות העניין, בתוך זמן קצר יותר; בישיבה תדון המועצה בנושאים המפורטים בדרישה.

(ג) יושב ראש המועצה יזמן את הישיבות ויקבע את זמנן, מקומן וסדר יומן.

10. סדרי הדיון במועצה (א) (1) המניין החוקי בישיבות המועצה הוא שמונה חברים ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו.

(2) משנפתחה הישיבה במניין חוקי, יהיה המשך הישיבה כדין בכל מספר נוכחים, ובלבד שבעת קבלת ההחלטות נכחו שישה חברים לפחות ובהם יושב ראש המועצה או ממלא מקומו.

(3) לא היה מניין חוקי בעת שנפתחה ישיבת המועצה, רשאי יושב ראש המועצה לדחותה במחצית השעה; עברה מחצית השעה האמורה, תהיה הישיבה כדין בכל מספר של נוכחים, ואולם על קבלת ההחלטות יחולו הוראות פסקה (2).

(ב) החלטות המועצה יתקבלו ברוב דעות החברים המשתתפים והמצביעים בהצבעה; היו הדעות שקולות, תכריע דעתו של יושב ראש המועצה, ובהעדרו – של ממלא מקומו.

(ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה; דרכי עבודת המועצה וסדרי דיוניה יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות.

11. תוקף פעולות קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר המועצה, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה רוב חבריה.

12. ניגוד עניינים (א) לא ימונה לחבר המועצה ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במועצה.

(ב) חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ג) נודע לחבר המועצה כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה; היה חבר המועצה האמור היושב ראש – יודיע על כך לשר.

(ד) בסעיף זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות בן משפחה כאמור שהוא חורג;

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;

"טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של חבר המועצה – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה לבין עניין אישי או תפקיד אחר, בתמורה או שלא בתמורה, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר המועצה – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר המועצה;

(2) אדם שלחבר המועצה יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

13. איסור עסקאות עם הרשות
(א) חבר המועצה, קרובו, סוכנו או שותפו, או תאגיד שאחד מהאמורים הוא בעל עניין בו, לא יתקשרו עם הרשות בעסקה ולא יקבלו ממנה תקציב, אלא אם כן התיר זאת השר, באישור הממשלה, ובתנאים שהתיר.

(ב) הודעה על היתר לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.

(ג) בסעיף זה –

"בעל עניין" – כהגדרתו בסעיף 12(ד);

"קרוב" – בן זוג וכן הורה, ילד, אח, ובני זוגם של כל אחד מאלה.

14. גמול והחזר הוצאות לחבר מועצה
(א) חבר המועצה, ובכלל זה יושב ראש המועצה, שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך, יהיה זכאי לתשלום מהמשרד בעד השתתפות בישיבות המועצה בהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר החלות לעניין חברי ועדות ציבוריות.

(ב) חבר המועצה שאינו זכאי לגמול לפי הוראות סעיף קטן (א), זכאי לקבל מהמועצה החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה, לפי הוראות סעיף קטן (א), ובלבד שאינו זכאי לקבל החזר הוצאות ממקור אחר.

² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

- (ג) בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב.
15. החלת דינים על חברי המועצה
חברי המועצה שאינם עובדי המדינה, דינם, בפעולתם כחברי המועצה, כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה ולעניין פעולותיהם במועצה:
- (1) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969³;
- (2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט–1959⁴ – ההוראות הנוגעות לכלל עובדי המדינה;
- (3) חוק שירות הציבור (מתנות), התשי"ס–1979⁵;
- (4) חוק העונשין, התשל"ז–1977⁶ – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
- (5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א–1971⁷ – ההוראות הנוגעות לתעודת עובד הציבור;
- (6) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט–1969⁸.
16. הפסקת כהונה לפני תום תקופת הכהונה
(א) חבר המועצה יחדל לכהן בה לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או חבר הגוף שאותו הוא מייצג במועצה, ואם הוא נציג ציבור – הוא נתמנה לעובד המדינה.
- (ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר המועצה, יעבירו השר מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:
- (1) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים למינויו או התקיימה נסיבה הפוסלת אותו לפי חוק זה מלכהן כחבר המועצה;
- (2) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה;
- (3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.

³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

⁵ ס"ח התשי"ס, עמ' 86.

⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

(ג) השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, ולעניין יושב ראש המועצה – בהסכמת ראש הממשלה, רשאי להעביר את חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה אם קבע כאמור כי הוא אינו ממלא את תפקידו כראוי.

(ד) השר בהתייעצות עם יושב ראש המועצה, רשאי להעביר את חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה אם חבר המועצה נעדר, בלא סיבה מוצדקת, משלוש ישיבות רצופות של המועצה או מיותר ממחצית הישיבות שקיימה במהלך שנה אחת.

(ה) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן במועצה, רשאי השר להשעות את החבר מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו, ולמנות לו ממלא מקום לתקופת ההשעיה בהתאם להוראות סעיפים 5 ו-6, לפי העניין.

(ו) השר לא יפסיק כהונתו של חבר המועצה לפי סעיפים קטנים (ב) עד (ה) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון טענותיו לעניין זה.

(ז) הפסיק חבר המועצה לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר בהתאם להוראות סעיף 5 למינוי חבר אחר במקומו, בהקדם האפשרי.

פרק ד': תקציב הרשות

17. תקציב הרשות (א) הרשות תכין ותגיש לשר לאישורו, לא יאוחר מ-31 ביולי בכל שנה, את הצעת חלוקת התקציב של הרשות לגבי שנת התקציב הבאה.

(ב) התקציב השנתי של הרשות ימומן מתקציב המדינה, וייקבע בחוק התקציב השנתי בתחום פעולה נפרד בסעיף התקציב של המשרד; לעניין זה – "חוק התקציב השנתי" – כמשמעותו בחוק יסודות התקציב; "סעיף תקציב", "תחום פעולה" – כהגדרתם בחוק התקציב השנתי.

18. דוחות שנתיים הרשות תערוך ותגיש לשר לא יאוחר מ-1 באפריל בכל שנה, דין וחשבון לעניין ביצוע התקציב ולעניין הכנסות הרשות והוצאותיה, בשנה שקדמה לה; הרשות תעביר עותק של הדין וחשבון לוועדת הבריאות של הכנסת.

19. דיווח על מימוש כספים וביצוע התוכנית גופים שהרשות העבירה להם תקציב לצורך ביצוע פעולות בתחום הרפואה המשפטית, לפי חוק זה, יגישו לרשות, אחת לשישה חודשים, דין וחשבון בדבר ביצוע התקציב האמור.

פרק ה': מרכז לאומי למידע ולמחקר

- מרכז לאומי למידע 20. (א) הרשות תקים ותנהל מרכז לאומי למידע ולמחקר בתחום הרפואה ולמחקר המשפטית (בפרק זה – מרכז המידע והמחקר), שמטרותיו הפעלת מערך לאיסוף מידע ולעיבוד נתונים בכל תחומי הפעילות של הרשות ומתן מענה לפניות בתחום האמור.
- (ב) מרכז המידע והמחקר יבצע מחקרים, יערוך השוואות בין-לאומיות, ינתח מגמות ויפעל להציע המלצות בתחומי פעילות הרשות.
21. (א) בלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, הרשות רשאית, לשם מילוי תפקידיה, באמצעות מרכז המידע והמחקר, לדרוש ממשד ממשלתי או מגוף אחר העוסק בעניין הנוגע לתחומי פעילותה, בין בשכר ובין בהתנדבות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון או פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה–1995⁹, הנוגעים לתפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים שהם מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981¹⁰, ידיעה על ענייני הפרטיים של אדם אף שאינם בגדר מידע כאמור, חומר מודיעין כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב–1982¹¹, או מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין.
- (ב) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה.
22. המידע שבמרכז המידע והמחקר, למעט מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981, יעמוד לעיון הציבור.
23. אדם שהגיע אליו מידע לצורך ביצוע פרק זה, לא יגלה את תוכנו, אלא לפי הוראות פרק זה.

פרק ו': הוראות שונות

24. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.
25. תחילתו של חוק זה בתום 60 ימים ממועד פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

המרכז לרפואה משפטית במשרד הבריאות הוא גוף ייחודי ויחיד בארץ המספק שירותים בתחום הרפואה המשפטית באמצעות בדיקות רפואיות ומדעיות. המרכז מתמקד בעיקר במתן מענה למקרי מוות בחשד לפלילים, הזנחה, רשלנות ומוות פתאומי ובלתי צפוי, בדיקות קליניות של נפגעי/ות תקיפה מינית, וזיהוי אלמונים ונעדרים בשגרה ובחירום.

⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

¹¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

העברת מנחים למכון לצורך ביצוע בדיקות רפואיות-משפטיות הוא אירוע רגיש המחייב מענה לאורך כל שעות פעילות המרכז בשגרה ובחירום, כאשר אחד מגורמי הלחץ הגדולים ביותר על פעילות המרכז הוא משך זמן הטיפול במנוחים ושחרורם לקבורה במהירות האפשרית. כיום המרכז מצוי באי ספיקה ואין באפשרותו לבצע את משימותיו כפי שמצופה.

בשנות פעילותו של המרכז התרבו מטלותיו: הגידול באוכלוסייה, ההחמרה במצב הביטחוני והעליה בשיעור הפשיעה המחסור, המחסור הקשה בכוח האדם, מובילים למציאות מורכבת וקשה של עומס עבודה רב. לפי מסמך רקע מטעם המרכז לרפואה משפטית שהוגש לכנסת בנובמבר 2023 - המרכז מטפל מידי שנה בכ-2000 מקרי מוות, למעלה מ-100 בדיקות קליניות של נפגעים/ות תקיפה מינית וכ-700 חוות דעת על פי מסמכים לקביעת קשר סיבתי בין האירוע למוות.

עומס המשימות מוטל על מצבת כוח אדם מצומצמת ביותר של עובדים, ובפרט אלה הנדרשים לפעולות במתחם הבדיקות והנתיחה: 8 מומחים ו-3 מתמחות, 5 טכנאי נתיחה, 2 מזכירות קבלה, צלם אחד ועובדת סוציאלית אחת. גודלו של המרכז הוא כ-15% מהגודל המקובל למוסד מסוג זה במדינה מתקדמת עם 10 מיליון תושבים, כאשר במדינות המפותחות היחס המקובל לרופא משפטי הוא 1:100,000 תושבים עד 1:200,000 תושבים (כלומר בישראל היו צריכים להיות 100-50 מומחים ברפואה משפטית).

יתרה מזו, מכיוון שהמרכז הוא מוסד יחיד לא ניתן לבצע ויסות עומסים בינו לבין מוסד אחר, בדומה לנהוג בין בתי חולים וגופים אחרים במערכת הבריאות. משימות השגרה, כמו גם משימות החירום מופנות אליו ואליו בלבד, ונערמות על כתפי אותם עובדים, ללא הגדלת כמות הידיים העובדות. במצב הנוכחי, גודלו הזעיר של המרכז ביחס לאוכלוסייה, וביחס לשירותים אותם הוא נדרש לספק, וכן עומס המטלות הגדול והלא פרופורציוני הביא את המרכז לקצה גבול יכולתו, ומבלי להתייחס לתכנון, מהווה זרז לשחיקה, נשירה וקושי באיוש של כוח אדם במיוחד של הצוות הרפואי (לראיה - שיעור גבוה יחסית של הפסקת התמחות).

הקושי העיקרי והמשמעותי ביותר הוא בגיוס רופאים ושימור הרופאים הקיימים. תחזית שנעשתה על בסיס נתוני השנים האחרונות לגבי פתיחת פנקסי התמחות, שיעור הפסקת התמחות וצפי פרישת רופאים, מראה כי בעשור הקרוב מצבת הרופאים המשפטיים בישראל לא תגדל בהלימה לגידול האוכלוסייה וצרכיה, ובינתיים המציאות מלמדת שמספרם של הרופאים המשפטיים רק הולך וקטן. בשנת 2021 מספרם של הרופאים המשפטיים עמד על 14 רופאים וכיום על 10 רופאים. יש לציין כי רק 4 מומחים במכון הם בעלי אופק שירות של יותר מ-10 שנים.

לצורך שינוי תחזית עגומה זו נדרשים צעדי התערבות מיידיים בתחום תנאי העבודה והתגמול על מנת להפוך את התחום לאטרקטיבי ובהם: בניית דור העתיד של רופאים משפטיים בישראל - על ידי הגדרת המקצוע כ"מקצוע במצוקה" ומתן מענקים בהתאם, שיפור תנאי התגמול של הרופאים המשפטיים: הצמדת ערך כוונות רופא משפטי לערך כוונות מיון, ערך שעת עבודה גבוה יותר, מתן תוספת מקצוע מיוחד, אפשרות לביצוע עבודה פרטית במתכונת של ססיות או מתכונת אחרת, תוספת ליינים של כוונות חול ושבית, שיפור תנאי העסקת המתמחים תוך יצירת תמריצים, התאמת מפתחות התקינה במכון, בכלל הסקטורים, לגודל וצרכי האוכלוסייה בישראל, קידום תוכניות בינוי המרכז החדש לצורך שיפור תנאי וסביבת העבודה.

חשוב לציין כי הבעיה אינה בהקצאת תקנים. משרד הבריאות הקצה למכון מספיק תקנים עבור

רופאים ובעלי תפקידים נוספים ואולם, הקושי הוא באיוש התקנים. מתוך 40 סטודנטים וסטאז'רים הפוקדים את המרכז מידי שנה לבחון האם ברצונם להתמחות בתחום לא נשאר אף לא אחד. כאשר הרופאים הצעירים מגיעים למכון ורואים את הבניין הישן מאוד והמוזנח, את תנאי העבודה, את השכר שאינו עומד בהלימה לקושי העבודה, את העומס העצום, את המעמסה הנפשית, העדר אופק קידום ויכולת השתכרות הולמת במסגרת התפקיד, והעדר יכולת לפרקטיקה פרטית, ומשכך, הם עוזבים ובוחרים להתמחות אחרת.

לאחרונה, המצב העגום, כפי שתואר לעיל, הוביל באופן בלתי נמנע לשינוי בקצב עבודת המכון. בניגוד לנהוג בעבר, ובשל מיעוט בלתי סביר של רופאים ועומס כבד, אין באפשרות המרכז לטפל בכל המנוחים באותו יום עבודה והמרכז מצוי בקריסה של ממש. בשל מצב זה משפחות נאלצות לעיתים לדחות את מועד הקבורה וההשלכות לכך ברורות.

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור אכזרית מרצועת עזה שבמסגרתה נרצחו כ- 1400 אזרחים וחיילים. המרכז אחראי יחד עם משטרת ישראל על העבודה הרגישה והמורכבת של בדיקה וזיהוי גופות החללים. המקרים המורכבים שלא ניתן היה לזהותם בקלות, הועברו למכון לצורך בדיקות מקיפות (רפואה משפטית, אנתרופולוגיה, אמצעי דימות, ובדיקות דנ"א). מדובר בכ-907 גופות וממצאים שהועברו לבדיקות במכון. מדובר בהיקף חסר תקדים שאילץ את הצוות המצומצם במכון לעבוד סביב השעון כדי לספק את המענה באופן יעיל ומהיר ככל הניתן. מובן מאליו, כי המיעוט הבלתי סביר של הרופאים המשפטיים בארץ ומומחי הדנ"א הוביל את המרכז לקצה גבול היכולת בימים אלו. מצב זה אילץ אותנו לפעול באופן מידי לגיוס מתנדבים מהארץ ומח"ל, בכל התחומים, שהתגייסו והתייצבו לסייע במשימה הלאומית של ביצוע הבדיקות וזיהוי החללים.

כדי שמערך הרפואה המשפטית בישראל הנשען כאמור על כתפיהם של 8 רופאים מומחים בלבד יהיה מסוגל לעמוד בריבוי המשימות - הציבוריות, המערכתיות והלאומיות המוטלות עליו, בשגרה ובחירום, מוצע להקים את הרשות הלאומית לרפואה משפטית, שתרכז ותוביל את תחום הרפואה המשפטית בישראל, ובין תפקידיה יהיו תכנון שנתי ותכנון ארוך טווח של תחום הרפואה המשפטית, הקמה וניהול מרכז רפואה משפטית לשעת חירום, פיתוח ותקצוב המרכז הלאומי לרפואה משפטית במשרד הבריאות, הקמת מרכז לאומי למידע ולמחקר בתחום וניהולו, וייעוץ למשרדי הממשלה בתחומי הרפואה המשפטית. שר הבריאות ימנה לרשות מועצה שתפעל להתוות את המדיניות וקווי הפעולה של הרשות. עוד מוצעים הסדרים לעניין סדרי עבודתה של המועצה ותקופת כהונתם של חבריה וכן הוראות שנועדו למנוע ניגוד עניינים בפעולתו של חבר המועצה. תקציב הרשות ימומן מאוצר המדינה.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/4735/25; הוסרה מסדר היום ביום ח' בטבת התשפ"ה (8 בינואר 2025)).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' בטבת התשפ"ה (20.01.2025)